

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121209265
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121209265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., zastúpenej JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53450345, proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 816,68 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 19Csp/160/2021-78 zo dňa 28.06.2022, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi 816,68 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. P r i z n á v a žalobkyňi vo vzťahu k žalovanej nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 04.11.2021 domáhala voči žalovanej zaplata sumy 816,68 eur a náhrady trov konania, pričom svoju žalobu odôvodnila tým, že „v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20Csp/9/2017 si uplatňovala voči žalovanej nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj o určenie, že zmluvná podmienka týkajúca sa administratívneho poplatku vo výške 533,35 eur je neprijateľná. V tomto konaní bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná, v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Prešov, pod sp. zn. 20Csp/9/2017-91 z 09.06.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 23Co/110/2017-115 zo dňa 14.05.2018. Finančné zadostučinenie požaduje vo výške 816,68 eur, zodpovedajúcej sume 1 zo sumy, o ktorú sa na jej úkor žalovaný bezdôvodne obohatil vrátane výšky administratívneho poplatku (1.100 + 553,35) : 2, pretože vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka, je jediným objektívnym kritériom rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo a chcel obohatiť“.

Žalovaná vo vyjadrení doručenom súde dňa 26.11.2021 „žiadala súd, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri

rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobkyne, ktorá sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sama konala v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bola oboznámená so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalovaná teda poskytla jej úver v dobrej viere, že sú jej známe zmluvné dojednania. Za spornú považuje žalovaná aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia., ktorú žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznanú výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom.“

Okresný súd ďalej uviedol, že predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 816,68 eur v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovanej na základe na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/9/2017.

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 20Csp/9/2017 žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva, pričom sa žalovaný dopustil voči nej úžery a uplatnil si neprijateľnú zmluvnú podmienku týkajúcu sa administratívneho poplatku a s prihliadnutím na výšku požičanej sumy, jeho konanie a správanie voči žalobkyni je zneužitím práva.

Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR zo dňa 17.02.2016 sp. zn. I. ÚS 548/2015, podľa ktorého zákaz bezdôvodného obohatenia patrí svojou povahou do kategórie základných a všeobecných princípov, na ktorých stojí od nepamäti celý kontinentálny právny poriadok.

S poukazom na vyššie uvedené s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadol aj k písomnej výpovedi žalobkyne, a ako aj k intenzite, povahe, charaktere a rozsahu porušenia spotrebiteľského práva v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu a určil voľnou úvahou za primeranú výšku sumu 816,68 eur, pretože pokiaľ by sa nebola aktívne domáhala ochrany svojich práv pred súdom, musela by žalovanej zaplatiť sumu 816,68 eur, na ktorú sumu nemala nárok, a bola by bezdôvodným obohatením na strane žalovanej.

Súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, a preto jej priznal voči žalovanej nárok na 100 % náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že žalobca v postavení dlžníka uzatvoril dňa 26.11.2013 so žalovaným v postavení veriteľa zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi sumu vo výške 1.100,- eur, ktorú sa žalobca zaviazal vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom vo výške 964,- eur, t. j. vrátiť späť celkovú sumu 2.064, eur.

Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Prešov 20Csp/9/2017, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 14.05.2018. V daných konaniach bola žalobkyni priznaná suma 1.100,- eur spolu s príslušenstvom a taktiež súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 26.11.2013 uvedená v bode 2 „administratívny poplatok vo výške 533,35 eur“ je neprijateľnou. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu prípadnú priznanú náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 816,68 eur za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade práva.

Ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa síce podľa odvolateľa priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné podľa odvolateľa zohľadniť nielen úspešnosť toho, ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, že sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciou o porušení.

Žalovaný považoval vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom výklade práva. Má za to, že konajúci súd je povinný na skutkový prípad aplikovať ust. § 13 ods. 5 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa výška náhrady určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práv došlo. Žalovaný odmietol vyjadrenia žalobkyne, ktoré majú evokovať stav, že spôsobenú ujmu spôsobil svojim konaním a preto pri posudzovaní svojho konania žiada dôslednú aplikáciu relevantných vnútroštátnych a európskych predpisov.

Žalovaný mal za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkov právnych vzťahov medzi ním a žalovaným. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca ani nijakým spôsobom netvrdil a nepreukázal, že si žalovaný nesplnil svoju poučovaciu povinnosť voči žalobcovi. Žalobca svojim podpisom prejavil svoj súhlas tým, že bol osobitne poučený o jednotlivých náležitostiach zmluvy. Žalobca v konaní nepreukázal a nevysvetlil v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať. Musia byť zohľadnené všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad, teda či v tom prípade žalobca utrpel nejakú morálnu ujmu, prípadne v akom rozsahu.

Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie by bolo možné napraviť inak, napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Žalovaný má za

to, že ochrana spotrebiteľa bola dovŕšená vydaním rozsudku Okresného súdu v Bardejove. Uvedený postup súdu poskytol žalobcovi dostatočnú súdnu ochranu.

Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca vo vyššie uvedenom konaní, v ktorom bolo rozhodnuté o žalobcovom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia netvrdil, že žalovaný mu spôsobil nejakú nemajetkovú ujmu. Žalobca tiež netvrdil, že predmetný úver práve neuvedením chýbajúceho údaju bol pre neho neprijateľný. Preto, ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezúročný a bezpoplatkový, už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ho nastoľovať ešte osobitným rozhodnutím, vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch.

V ďalšom žalovaný uviedol, že žalobca si nikdy zmluvy a všeobecné podmienky úveru neprečítal, hoci mal možnosť urobiť tak dokopy 8 krát a nijakým spôsobom neargumentoval v čom spočíva nemajetková ujma. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne, v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup aplikačnej praxi súdu by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôveruje bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehalo na jeho vlastný úsudok. Práve existencia 14-tich uzatvorených zmlúv medzi žalobcom a žalovaným predstavuje vyššie uvedený prípad. Takéto priznané finančné zadosťučinenie podľa žalovaného nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé.

Vzhľadom na uvedené preto žalovaný v rámci svojho odvolacieho návrhu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázala na vecné odôvodnenie napadnutého rozsudku, kde sa prvoinštančný súd dostatočne zaoberal všetkými právne významnými námietkami žalovaného v konaní. Pripustením argumentácie žalovaného, že rozsudok vydaný v základnom konaní má dostatočný sankčný charakter, by podľa žalobkyne bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý majú sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovanej dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušeniu práv spotrebiteľov. V danom prípade navyš išlo o reálnu ujmu, keď žalovaná sa na úkor žalobkyne reálne obohatila.

Tvrdenie žalovaného, že § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné vykladať reštriktívne a zároveň aplikovať § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka postráda podľa žalobkyne akékoľvek výkladové pravidlá a formálnu logiku.

Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť, čo súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku aj dostatočne odôvodnil.

Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že žalobkyňa nevznikla žiadna ujma, žalobkyňa poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, podľa ktorého pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami sporu spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovi preukazovali existenciu aj výšku vzniknutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje. Z dikcie ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Primeranosť sumy 816,68 eur priznanej odvolaním napadnutým rozsudkom je vzhľadom najmä na postoj

žalovaného, množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Práve naopak, výška bezdôvodného obohatenia je exaktným objektívnym kritériom, a preto by malo ísť o kritérium primárne. Žalovaný nechce niest' akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností, čo ho ospravedlňuje údajnou ľahostajnosťou žalobkyne. Poukazom na uvedené preto žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný vo svojej replike k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že sa už vyjadril v predchádzajúcom vyjadrení k všetkým skutočnostiam.

V následnej duplike žalobkyňa zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

Vo veci 20Csp/9/2017 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.100,- eur z dôvodu, že úver uzatvorený medzi ňou a žalovaným je bezúčinný a bez poplatkov a zároveň určil, že zmluvná podmienka týkajúca sa administratívneho poplatku vo výške 533,35 eur je neprijateľná. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 20Csp/9/2017-91 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, č.k. 23Co/110/2017-15 zo dňa 14.05.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, mala žalobkyňa vo vzťahu k týmto uplatneným nárokom v konaní plný úspech. Bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

V prejednávanej veci primerané finančné zadosťučinenie vo výške 816,68 eur bolo priznané žalobkyni za nerešpektovanie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa v súvislosti so zmluvou o úvere uzatvorenou medzi žalobkyňou a žalovaným. Porušenie týchto predpisov bolo konštatované aj vo vyššie uvedených konaniach, v ktorých bolo rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve o úvere uzatvorenou medzi stranami sporu a o vydaní bezdôvodného obohatenia. Po právoplatnom ukončení tohto konania nič nebránilo žalobkyni podať žalobu o primerané finančné zadosťučinenie súvisiace s porušením jej spotrebiteľských práv, v ktorých sa úspešne domáhal vo veci 20Csp/9/2017 Okresného súdu Prešov.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Žalobkyňa aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20Csp/9/2017, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neplatnosti zmluvných dojednaní, bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do právoplatného skončenia, pričom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý vadvnú zmluvu naformuloval.

Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie v prisúdenej výške 816,68 eur ako polovice zo sumy, o ktorú sa na jej úkor žalovaný bezdôvodne obohatil, vrátane administratívneho poplatku (1.100,- eur + 553,35 eur : 2) tak, ako to napokon priznal a odôvodnil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyni, ktorá jej ohrozila konaním žalovaného je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domohol ochrany svojich práv. Žalobkyňa v tomto prípade sa úspešne domohla svojich práv a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).